

1844-dik évi

ORSZÁGGYÜLÉS TÖRVÉNYCZIKKEK.

Harmadik kiadás.

PEST.
KIADJA LAMPEL RÓBERT.
1869.

MI ELSŐ FERDINÁND,

ISTEN KEGYELMÉBŐL AUSZTRIA CSÁSZÁRJA; JERUZSÁLEM S MAGYARORSZÁGNAK E NÉVEN ÖTÖDIK, CSEH, DALMÁT, HORVÁT, TÓT, GALLICIA ÉS LODOMÉRIA, RÁMA, SZERBIA, KUN ÉS BOLGÁRORSZÁGOK APOSTOLIKIRÁLYA AUSTRIAI FŐHERZEG; LOTHARINGIA; SALCZBURG, VÜRCZBURG ÉS FRANKÓNIAHERCZEGE; STEYER, KARINTHIA ÉS KARNIOLIA HERCZEGE; KRAKÓI NAGYHERCZEG; ERDÉLY NAGYFEJÉDELME; MORVAORSZÁG MARKGRÓFJA; SZANDOMIRIA, MASSOVIA, FELSŐ- ÉS ALSÓ-SZILÉZIA, OSVIECZIMESZÁTORIA, TESCHEN ÉS FRIAUL, stb. HERCZEGE; BERCHTOLDSGÁDENI ÉS MERGENTHÉMI HERCZEG; HABSBURG, KYBURG, GÖRCZ ÉS GRADISKA GRÓFJA; FELSŐ- ÉS ALSÓ-

LUZÁCZIA, UGY ISTRIA MARKGRÓFJA;
VOLLHINIA, PODLÁCHIA ÉS BRZEST,
TRIENT, FREUDENTHAL, EULENBERG ÉS
A SZLÁV MARKGÓFSÁG FÖLDJEINEK
URA, stb. stb.

Emlékezetül adjuk ezennel jelentvén
mindeneknek kiket illet: hogy minek-
utána Mi, országlásunk kezdete óta ál-
landóan oda irányzott Királyi gondos-
kodásunknál fogva, miszerint nagyon
kedvelt Magyarországunk s kapcsolt
részeinek közjava s virágzása naponkint
vidorabb gyarapodást nyerjen, avégett:
hogy a mult országgyűlésen hozott tör-
vények által elhintett jótékony magvak
az ország lakosainak érdekében bővebb
gyümölcsöket hozzanak, és egyebek
iránt is, mik a közhaszon nevelését, az
ország boldogságát s a honi jólét szilárd
s biztos megmaradását, s bővebb
tökélyesítését illetik, közszükség kíván-
ta intézkedések tétethessenek azokról,
mik ezen, atyai szivünk által annyira
óhajtott célra vezetnek, kedvelt Ma-
gyarországunk s a hozzácsatolt Részek

hű karaival és rendeivel tanácskozándók, a törvény értelmében, 1843-ik évi Pünkösdi hava 15-ik napjára esett husvétutáni IV. vasárnapra, sz. k. Pozsony városunkba köz- vagyis országgyűlést rendeltünk, hirdettünk, s azt a mindenható kedvezéséből személyesen vezéreltük volna; befejeztetvén s elvégeztetvén utóbb az országgyűlési tanácskozások, említett Magyarországunk és a hozzákapcsolt részek egyházi-főrendei, zászlósai, országnagyai és nemesei, az urak, ugy egyéb karok és rendek az általok azon országgyűlésen közértelemmel és szavazattal, egyenlő és egybehangzóakarattal, a Mi jóváhagyásunk mellett, alkotott következő törvény-cikkelyeket nyújtották és mutatták be felségünknek; — esedezvén alázatosan felségünk előtt: miszerint mindazon törvény-cikkelyeket s az azokban foglaltakat, összesen és egyenként, helyeseknek, kedveseknek és elfogadottaknak vallván, s azokhoz királyi megegyezésünket adván, királyi hatalmunkkal ke-

gyelmesen elfogadni, helybenhagyni s megerősíteni, és mind minmagunk megtartani, mind minden mások által is, kiket illetnek, megtartatni méltóztatnánk. Mely törvényczikkelyek tartalma ez:

ELŐBESZÉD.

Miután ausztriai örökös császár, s Magyarország apostoli királya felséges V-ik Ferdinánd, a törvény rendelete teljesülése, s a hiv magyar nemzet iránt viseltető fejedelmi és atyai indulatából, a végett, hogy azok iránt, miket tőle királyi tiszte, s az ország közjava bővebb gyarapítása kíván, valamint az iránt is: hogy azok, miknek jótékony magvai, az utóbbi országgyűlésen vetettek el, üdvös gyümölcsöket hozzanak, tanácskozások és végzetek történjenek, az 1843-ik évi május hónap 14-ik napjára esett husvétutáni IV-ik vasárnapra, Pozsony szabad királyi városába, az ország és ahhoz csatolt részek karait és rendeit országgyűlésre egybehívta, s azt ön felséges személyében ki-

nyitotta és vezérlette; az általok alkotott törvényczikkeket oly biztos reménnyel, hogy a törvény világos rendeletének betöltésével, Ő Felsége a közboldogság s hazájok jóléte elővitelét eszközlendő törvények alkotása végett az országgyűlést a törvényben kijelölt határidő alatt, sőt az ország java és szüksége úgy kívánván, hamarabb is összehívni fogja, Ő Felségének alázatosan eleibe terjesztették; esedezvén, hogy azokat elfogadni, királyi hatalmával jóváhagyni s mind maga megtartani, mind pedig más mindenek által is sértetlenül megtartatni méltóztassék.

1844.

TÖRVÉNYCZIKKELYEK.

I. TÖRVÉNYCZIKK.

Az ország sz. koronája őreinek megválasztásairól.

Az ország sz. koronájának volt őrei, tudniillik: buzini gróf Keglevich Gábor, cs. kir. aranykulcsos, belső titkos- és királyi helytartótanácsi tanácsnok, Nógrád megye főispánja, főtárnokmesteri; széki gróf Teleki József, cs. kir. aranykulcsos, belső titkos és kir. helytartótanácsi tanácsnok, a magyar tudós társaság első elnöke, és Szabolcs megye főispánja pedig Erdélyben kormányzói méltóságra emeltetvén: az Ő Felsége által mind a római katolikusok, mind az evangelika vallásuak részéről kijelelték közül, király s haza ügyében szerzett jeles érdemeikért és országszerte megismert hazafiui szolgálataikért, az ország rendei

ürményi Ürményi Ferenczet, Leopold czászár jeles rendének commendátorát, cs. kir. aranykulcsost, s belső titkos tanácsost, ki Ő Felsége megbízásából a koronaőri hivatalt ideiglenesen eddig is viselte, és vajai báró Vay Miklóst, cs. kir. aranykulcsost, a hétszemélyű tábla biráját s Borsod vármegye főispáni helyettesét, választották el teljes közakarattal s illetőleg erősítették meg koronaörökül, kik egyszersmind a törvényszerű esküt annak rende szerint le is tették.

Fenemlitett gróf Keglevich Gábor, és gr. Teleki József a koronához tartozó kulcsoknak megtörtént átadásaiik iránt ezennel megnyugtattatván, és e tekintetben a felelet terhe alól feloldoztatván.

II. TÖRVÉNYCZIKK.

A magyar nyelv és nemzetiségről.

Az ország rendei Ő Felsége kegyelmes megegyezése hozzájárultával meghatározták, hogy:

1. §. Az országgyűléshez bocsátandó minden kegyelmes királyi leiratok, előadások, válaszok és intézvények ezentulegyedül magyar nyelven adassanak ki.

2. §. A törvénycikkek, valamint már a jelen országgyűlésen is egyedül magyar nyelven alkottattak és erősítették meg: úgy ezentul is mind alkottatni, mind királyi kegyelmes jóváhagyással megerősíteni egyedül magyar nyelven fognak.

3. §. Országgyűlési nyelv ezentul kirekesztőleg magyar lesz, egyedül a kapcsolt részek követeinek engedtetvén meg: hogz az esetben, ha a magyar nyelvben jártasak nem lennének, a közelebbi 6 évek alatt tartandó országgyűléseken szavazataikat latin nyelven is kijelenthessék.

4. §. A magyar udvari kancellária útján az ország határain belül bocsátandó minden iratokban, akár legyenek Ő Felsége által aláírva, akár nevében adassanak ki, és így a magánfolyamodásokra kelendő rendeletekben és határozatokban is, szinte a magyar nyelv használtassék.

5. §. A királyi helytartótanács mindennemű tárgyalásaiban, hivatalos foglalkozásairól viendő jegyzőkönyveiben, valamint Ő Felsege eleibe terjesztendő felirásaiban, és az ország határain belőli minden hatóságokhoz bocsátandó minden intézvényeiben a magyar nyelvet használja, — azon levelezések, melyket a királyi helytartó-tanács a hadi fő és az Ő Felsége örökös tartományaibeli polgári törvényszékekkel s

külföldi törvényhatóságokkal folytatand, ide nem értetvén.

6. §. A királyi udvari főtörvényszék nyelve az ország határain belőlindított minden perekre nézve, valamint az ország határain belőli minden ítélőszékek, következőkép a szent székeknek nyelvök is, a magyar leszen; s azon ítélőszékeknek hivatalos minden egyéb dolgaik is magyar nyelven folytatandók.

7. §. A kapcsolt részekbeli törvényhatóságok, a magyarországi törvényhatóságoknak, magyar — ezek pedig a kapcsolt részekbeli törvényhatóságoknak latin nyelven irt leveleiket is fogadják el, tárgyalják, és azokat illő válaszzal lássák el.

8. §. Ő Felségemár kegyelmesen elrendeltei hogy a magyar nyelv a kapcsolt részekbel, fő-, és minden közép-iskolákban (akademia és gymnasiumokban) mint rendszerinti tudomány taníttassék; — nem különben

9. §. Ő Felsége méltóztatott kegyelmesen rendeléseket tenni már az iránt is, hogy az ország határain belőli iskolákban köz-oktatási nyelv a magyar legyen.

III. TÖRVÉNYCZIKK.

A vallás dolgában.

A bécsi és linczi békekötések alapján az 1791: 26. törvény következőkben bővítették s illetőleg módosították:

1. §. Kijelentetik, hogy azok, kik 18 éves koruk eléréséig az evangélika vallásban neveltettek, a nőszemélyek pedig férjhezmenetelök után, habár még ezen időkort el nem érték is, sem magok, sem maradékaik, vallásos kérdés alá többé nem vétethetnek.

2. §. A jelen törvény kihirdetése után keletkező azon vegyes házasságok is, melyek evangélikus lelkipásztor előtt kötöttek, törvényesek.

3. §. Azon vegyes házasságok, melyek római katolikus és az evangélika vallás bármelyikéhez tartozó felek között az 1839-ik évi mártius 15-ik napjától kezdve, a most folyó 1844-ik évi november 10-ik napjáig kötöttek, és nem római katolikus, hanem az evangélika vallás bármelyikének lelkipásztora által adattak össze, törvényesítettetteknek jelentetnek ki.

4. §. Az illető törvényhatóságok kötelesek a jelen törvény kihirdetésétől számítandó egy év

alatt ily házasságokat hitelesen összeírni; az összeírást a felek és maradékaik jövő biztosítása végett levéltáraikba betétetni, s meny nyiben a házasságok az illető egyházi anyakönyvbe beírva nem lennének, ezen anyakönyvbe beírni.

5. §. Arómai katholika vallásból az evangélika vallások bármelyikére leendő átmenet eseteit illetőleg rendeltetik:

6. §. Az átmenni kívánó ebbeli szándékát önmaga által választott két tanu jelenlétében azon vallásbeli lelkipásztor előtt, kinek egyházi közösségéhez addig tartozott, nyilatkoztassa ki.

7. §. Ezen első kinyilatkoztatástól számítandó négy hét eltölte után ugyanazon, vagy más, szinte általa meghívott két tanu jelenlétében, ugyanazon egyházi községnek lelkipásztora előtt, ujolag nyilatkoztassa ki: hogy átmeneti eltökélett szándéka mellett továbbá is megmaradott.

8. §. Az átmenni akaró mind első, mind második izbeni nyilatkozata felől azon lelkipásztortól, ki előtt átmeneti szándéka iránt nyilatkozott, mindkét izben külön-külön bizonyságlevelet kérjen.

9. §. Ha a lelkipásztor a kívánt bizonyságlevelet akár a 6-dik akár a 7-dik §§ ok esetében bármi oknál fogva azonnal ki nem adná: mind

az első mind a másod izben tett nyilatkozat felől bizonyság-levelet a jelen volt tanuk adjanak,

10. §. Az átmenni akaró a 8-dik vagy 9-dik §.rendelete szerint vett bizonyság leveleket azon vallásbeli lelkipásztornak, mely vallásra általmenni szándékozik, bemutatván, ez által az átmenet egy vallásról a másikra teljesen befejeztetett. — Ezen bizonyság-levelek előmutatása nélkül azonban az átmenet meg nem történhetik.

11. §. Amegtörténtátmenetek esetei az illető püspöki hivatalok által a helytartó tanács útján tudomás végett félévenként fognak Ő Felségének bejelentetni.

IV. TÖRVÉNYCZIKK.

A nemesi javak birhatásának nem-nemesekre kiterjesztéséről.

Az országban s kapcsolt részeiben született, állandóan lakó, s törvényesen bevett bármely vallásu s nemes honfiak, általuk bármi czimen eddig szerzett, vagy jövőben szerzendő nemesi javakra nézve, nemesség hiánya miatti nem-birhatási ügyuton ezentul nem háborgattathatnak.

V. TÖRVÉNYCZIKK.

A nem-nemeseknek is minden közhivatalokra lehető alkalmazásáról.

Az országban s kapcsolt részekben született, vagy honosított s törvényesen bevett bármely vallásu lakosoknak, akár kinevezéstől, akár választástól függő minden közhivatalokra leendő alkalmazásában az, hogy a nemesi osztályhoz nem tartoznak, akadályul nem szolgálhat.

VI. TÖRVÉNYCZIKK.

Az 1840: 15-ik törvényczikkben foglalt váltó-törvénykönyv némely szakaszainak világosításáról s illetőleg módosításáról.

Az 1840: 15-ik törvényczikkben foglalt váltó törvénykönyv következőképen bővítettik, illetőleg módosittatik:

1. §. Az I. rész 10. § ában foglalt ezen szavak helyett: „kik teljeskorúságukat elérték“ — következők tétetnek: „kik 20 éveket elérték.“

2. §. Az I. rész 14. §-ához hozzáadatik:
„A váltókra zsidó betűkkel tett bármely irások érvénytelenek.“

3. §. Az I. rész 16. § ának szövegéből ezen oda nem tartozó szavak: „a 10. §. által meghatározott eseten és módon kívül“ — hiagyatnak.

4. §. Az I. rész 132. §-ának 3-dik pontjához hozzáadatik:

„A váltó-törvényszékek mindegyik váltójegyzőt hiteles alku jegyzőkönyvvel látandják el, melybe az, az általa kivett óvásokat idő-

rend szerint beiktatni, és ezen jegyzőkönyvet a váltó-törvényszéknek évnegyedenként bemutatni tartozik.

5. §. Az I. rész 136. §. ának végéhez ez adatik:

„Ha ezen VIII. fejezetben foglalt rendelkezések bármely pontjának teljesítését az illető törvényes személyek elmulasztanak, a váltó-törvényszék által megítélendő kárpótlással tartoznak, s ezen kívül a váltójegyző ismétlés vagy nemfizethetés esetében a jegyzőségtől is elmozdittatik.”

6. §. Az I. rész 185. §-a következőképen bővítettik:

„Azon váltót, mely már elfogadtatott ha az elfogadási aláírás nem tagadtatik, kifizetni az elfogadó még akkor is tartozik, ha a váltó egészen hamis lenne, azonban a csalárdsággal élők ellen minden jogai fenmaradnak; de ha épen maga az elfogadási, illetőleg kibocsátási, forgatási stb. aláírás hamis volta bizonyítottatik be: az ezek valamelyikénél fogva beperlett adós az ellene támasztott kereset alól felmentetik; mind a két esetben azonban a váltóhamisítókra nézve a jelen törvényczikk 28. §-ában körülírt eljárásnak van helye.”

7. §. Az I. rész 100. § ához végül hozzá-adatik:

„Ha pedig a váltó lejáratára a bemuta-

tástól számítandó volt, s ezen bemutatás még meg nem történt, vagy bármely okból a lejárát nem tudathatik: a 45 napi határidő a váltótörvényszéknek a váltó megsemmisítése iránt hozott végzése keltét követő napon kezdődik.

8. §. A II. rész 2. §-ának d) pontjához hozzá jön:

„A h) pont alatt alább említett kivétellel.”

9. §. A II. rész 2. §-ának h) pontjához hozzáadatik:

„Zeng és Kárlopágó városok és kikötők, az Ottasaczi végezredbeli egész tenger-mellék, Jablanác és Gyurgyevác tenger-melléki helységekkel együtt.”

10. §. A II. rész 6. §-ához hozzáadatik:

„A magyar tenger-melléki kormány, mint váltó-feltörvényszék, egy elnökből, négy törvénytudó bíróból s két kereskedői ülnökből álland; üléseiben ítélethozásra az elnökkel együtt szinte öt tag szükséges.”

11. §. A II. rész 13. §-a így módosittatik:

„Váltói, s mind azon ügyekben, melyek felebbvitel után a váltó-feltörvényszékre tartoznak, felebbvitel esetében legfelsőbb ítélőszék a hétszemélyes tábla egyik osztálya leendő, melyhez Ó Felsége két előadó ülnököt a kir. városokból és kerületekből, habár nem-nemeseket is, úgy szintén több más előadókat s ülnö-

köket is, születésre tekintet nélkül, a szükséghez hépest adand; kik ezen osztály bíraskodása alá tartozó minden ügyekben ülással és szavazattal fognak birni. A tábla ezen osztálya törvényszünet nélkül s törvényszakok alatt is, külön folytonos üléseket tartand, mely ülésekben ítélethozásra az elnökkel együtt hét tag jelenléte szükséges.“

A szakasznak többi része változatlanul megmarad.

21. §. A II. rész 96. §-ához úgy hozzáadatik:

„Ezen §-nak a megjelenési határnapnak elmulasztásáról szóló rendelete a kereső félre is kiterjesztetvén: az idézett félnek méltatlanul okozott kár és költség megtérítésében a meg nem jelenő felperes elmarasztalandó.“

13. §. A II. rész 106. §-ának b) pontja eképmódosittatik:

„Minden a kereskedés vagy gyártás köréhez tartozó, de időre tett kereskedési ügyletek (Handels-Zeit-Geschäfte), származzanak azok bár hitelbe tett adásvevés, vagy egyéb kereskedési vagy váltói üzletekből, a fentebbi módon hitelesített első feljegyzési könyvekbe (Strazza, Journal, Prima Nota, Cassabuch) időrend s az illető segédkönyv száma szerínt jegyeztessenek fel.“

Ugyanazon 106. §. c) pontjának utóbbi része így módosittatik:

„Ezen számvétel „tartozik és követel“ (credit und debet) szóval jegyzett rovatába, minden ezen személyt illető tétel (Posten) az első feljegyzési, vagy segédkönyvből, annak lapszámával sommásan átvitendő.“

Ugyanezen 106. §-nak d) pontja ekkép módosittatik:

„Az első feljegyzési, vagy segédkönyvbe a kereskedő vagy váltóügynek, esztendejének, havának és napjának megjegyzése mellett, a jogczim is, p. o. adásvevés, csere, kereskedési díj stb., melyből a kereskedői ügy eredett, megneveztesék.“

Ugyanezen 106. §-nak f) alatti pontja ekkép módosittatik:

„A számvételi vagy főkönyv, egy időben, vagy maga a kereskedő s gyártó, vagy pedig egy arra rendelt segéde által vezetendő; az első feljegyzési vagy segédkönyvek azonban egy időben, felváltva több kezek által is vezettethetnek.“

14. §. A II. rész 142. §-ának végéhez hozzáadatik:

„Mik az ítélet megsemmisítésére nézve ezen, s az előző 140. 141. §§-ban rendeltetnek: a váltóhatározatokra s váltói végrehajtásokra is kiterjesztetnek.“

15. §. A II. rész 143. § ának végszavai, onnét kezdve: „s ha valaki a váltótörvényszék eljárását“ — a §. végéig kihagyatván; az ott foglaltak helyett következők rendeltetnek:

„Ha valaki a váltótörvényszék eljárását, vagy határozatának végrehajtását erőszakkal gátolná, ezen esetben a birói zár az erőszak miatt össze nem irathatott vagyonra is kiterjesztettnek tekintetvén, az ellenszegülő ellen a végrehajtó bíró felszólítására megyékben az alispán, kerületekben a kapitány, szabad királyi városokban a tanács elnöke vagy ezeknek helyettesei, a szükséges hatalomkarral, a II. rész 173. §-ban kimondott fejelet terhe alatt, azonnal kirendelni, és minyen egyes esetet a legközelebb következő közgyűlésre tudomásvégett bejelenteni tartoznak.

16. §. A II. rész 149. §-ához hozzáadatik:

„A kiküldött váltótörvényszéki törvénytudó tag, az általa teendő akár biztosítási, akár kielégítési végrehajtást, az illető helybeli hatóságnak előre bocsátandó tudósítása mellett, s küldöttének jelenlétében teljesíteni: az ekképen tudósítandó törvényhatóságnak illető tisztviselője mindazonáltal a végrehajtó törvényszéki tag által kijelölendő helyen s időben okvetlen megjelenni tartozik, különben a mulasztásából eredhető hátramaradásokra

nézve, a felelet terhe őt illetvén, a kiküldött törvényszéki tag az ő jelenléte nélkül is a reá bízottakat teljesítheti.“

17. §. A II. rész 153. §-a ekképen módosítatik:

„Minden a fentebbiek szerint összeirt, s birói zár alá vett javakra, a végrehajtó félnek váltótörvényi, zálog s elsőbbségi joga van, — s az ilyen tárgyak, mind a foglalás alá került, mind a megbízott személynél oly letéteménynek tekintetnek, melynek szándékos rontása vagy elidegenítése a váltótörvényszéknek az irományok átküldése melletti bejelentése után, az illető törvényhatóság által a legsúlyosabb beszámítási tolvajság büntetésével fenytendő; a rontás s elidegenítésből származott kárnak megtérítése pedig a váltótörvényszék által meghatározotván, váltójogi szokott eljárás útján fog az illetőn végrehajtatni.“

18. §. A II. rész 157. §-ának végéhez hozzáadatik:

„Ha pedig a végrehajtási végzéseknek bemutatása egyszerre történt, a végrehajtási folyamodás beadása — és ha ez is egy időbeli, a kereset megindítása ad a kielégítésre nézve elsőbbséget, az illető ház- vagy földbirtokos mindazonáltal, kiknek, vagy megbízottaiknak a végrehajtó a végrehajtást mindig bejelenteni köteles — a folyó félévre hátralévő

ház vagy illetőleg haszonbérre nézve, mindek előtt kielégítendők.“

19. §. A II. rész 163. §-a következőképen változtatik meg:

„Ki a végzéssel meg nem elégszik, élene a váltó feltörvényszékhez folyamodhatik: a folyamodónak a felebbvitel a váltó-feltörvényszékre s illetőleg a legfelsőbb ítélőszékre is birtokon belől megengedendő, s az ily igényi követelés alatt álló tárgyakra addig, míg ezen követelés iránt felebbvitel útján eldöntő határozat nem hozatik, a kielégítési végrehajtás, hol annak egyébiránt helye lenne, ki nem terjesztethetik.“

20 §. A II. rész 172. §-ának végéhez hozzáadandó:

„A városi tanács s illetőleg kiküldött szolgabíró által ezen §. szerint hozandó határozatok, a 163. §. értelmében a váltó-feltörvényszékre s illetőleg a legfelsőbb ítélőszékre is birtokon belől felebbvihetők.“

21. §. A II. rész 164. §-ához hozzá jön:

„Midőn a biztosítási végrehajtás folyamata alatt az adós ellen csőd nyitattik, a biztosításban eljáró végrehajtó, a csőd megnyitásának elrendelését magában foglaló bírói ítélet biteles kiadásának vele lett közlése után, a biztosítási összeírási további folytatásával azonnal felhagyni köteles: az addig összeirtakra nézve

mindazonáltal a tett biztosítási végrehajtás teljesen érvényes.

22. §. A II. rész 174. §-a akképen változtatik meg:

„A ketáblázott váltó, váltói minémüségét elveszti, s közönséges kötelezvénynek tekintendő.”

23. §. A II. rész 178. §-ához hozzáadatik:

„Ha a váltótörvényszéki biztosítási, vagy kielégítési végrehajtást az 1836. évi 15. t. cz. 4-dik §-ának értelmében tett birói zár előzi meg, az ekképen birói zár alá vett javakat a váltótörvényszéki végrehajtó is a váltókövetelőnek részére zár alá vetteknek nyilatkoztathatja, s ez esetben a köztörvényi végrehajtó bíró a zár alá vett javaknak árverését az illető váltótörvényszéki végrehajtónak előre leendő tudósításával, s ha megjelenik, jelenlétében eszközlendi, — ugyanez teljesítendő viszonyt akkor is, midőn az 1836. 15. törvény-czikk 4-dik § a értelmében ingó, vagy betáblázott adóssággal nem terhelt ingatlan javakra teendő birói zárt váltótörvényszéki, akár biztosítási, akár kielégítési végrehajtás előzi meg: a kielégítési elsőség mindazonáltal mind a két esetben azon követelőt illeti, kinek részére a birói zár előbb tétetett.

24. §. A II. rész 206. §-ában ezen szavak helyébe: „a vinodoli uradalom kivételével,” —

jön: „a vinodoli, hrelini és bukkari uradalmak kivételével.“

25. §. A II. rész 16. fejezete 1-ső §-ának 6-dik pontja ekképen változtatik meg:

„Egy kereskedői könyv hitelesítéseért 3 forint.“

Ugyanazon 1-ső §. 8-dik pontja helyébe jön:

„A számvitel (Conto) kivonatának és törvényes hitelesítésének díja 1 forint.“

Ugyanazon 1-ső §-nak 17. s 18. pontjai helyett a következők iktattatnak be:

„17. A váltótörvényszékek által, az előttök folyó perekben hozott végzések s ítéletek között a díjazásra nézve különbség nem tétetvén:

a) Közbeszóló végzésért 20 kr.

b) A pert eldöntő végzésért vagy ítéletért, ha a per tárgya 100 fttól meg nem halad, 2 ft., — 100-tól 1000 fttig 6 ft., — 1000-tól 10,000 fttig 12 ft., 10,000 fttől határozatlan sommaig 24 frt fizetendő.

18. Ezen díjaknak felét a felperes, felét az alperes fél fizeti, s azért, hogy akár a felperes, akár az alperes fél több személyből áll, a megállapított díjak nem öregbítettethetnek.

„A perbeszédék feljegyzéseért díj nem jár.“

26. §. A II. rész 16-dik fejezete 17. §-ának végéhez hozzáadatik :

„Az eljáró tisztviselők által felszámítandó díjaknak s költségeknek szabályozása mindazonáltal az ítélő váltótörvényszéket illeti.“

27. §. A II. rész 3. s 26. §§-ainak rendelete továbbá is fenmaradván, egyébiránt mindazon kivételek, melyek a váltótörvénykönyvben a magyar tenger mellékre nézve tétettek, jövődre eltöröltetnek, s a váltótörvénykönyv a magyar tenger mellékre minden tekintetben kiterjesztetik.

28. §. A váltótörvénykönyv kiegészítésére a fentebbieken kívül még következők rendeltetnek :

A) A váltó-hamisításról.

Az, ki hamis váltót készít, vagy valamely magában igaz váltót bármely részben meghamisít, vagy ily váltót, annak hamisságát tudva, mások ellen használ, mint tolvaj, minden okozott károknak és költségeknek, a menyiben váltótörvénykezés útján meg nem ítéltettek, megtérítése mellett nyolcz évig terjedhető rabsággal büntetendő, s az e részbeni eljárásra nézve addig, míg a törvényhozás a bűnvádi eljárás iránt általánosan rendelkezend, következők határoztatnak :

- a) A váltótörvényszék, midőn valamely váltónak hamissága vagy meghamisítása előtte bebizonyíttatik, azt ítélet által kimondja, egyszersmind pedig minden közbejött írományokat az illető megyei, kerületi vagy városi törvényhatóságnak haladék nélkül megküldi.
- b) A tudósított törvényhatóság mindazok ellen, kik a váltótörvényszék tudósítása szerint, vagy különben is a kérdéses váltólevél meghamisításában, akár közvetett, akár közvetlen részvétellel, vagy annak gyanújával terheltetnek, hogy ily váltót mások ellen, annak hamisságát tudva, használtak, a váltótörvényszék tudósításának vétele után azonnal bűnpert indíttatni, egyszersmind pedig a netalán még szükséges további vizsgálatot, sőt a körülményekhez képest a vádlottnak azonnali letartóztatását nyomban megrendelni köteles.
- c) Ezen bűnperben a váltótörvényszéknek a kérdéses váltónak hamisságát kimondó ítélete kérdésbe nem vétethetik, hanem a hozandó ítélet csak a bűnösöknek s büntetésöknek meghatározására, valamint a váltóilag meg

nem ítélt károknak s költségeknek megtérítésére terjesztethetik ki.

- d) Az ily per törvényszünet idején is folytatandó lévén, a váltótörvényszék fudósításától számítandó legfeljebb ftélév alatt végítélet által befejezendő.
- e) A hozandó akár marasztaló, akár felmentő ítélet, a királyi kuriára minden esetre felebb fog vitetni, s ott soron kívül azonnal megvizsgálandó.
- f) Oly hamis váltó iránt, mely váltótörvényszék előtt még keresetbe nem vététt, az illető büntető bíróságok mindazokban, mik a büntető hatóság köréhez tartoznak, a köztörvény szerint járnak el, s hoznak ítéletet; a fentebbi d) és e) pontoknak rendeletei mindazonáltal ez esetben is teljesítendőek.
- g) A váltó hamisságának kinyomozására netalán szükséges tisztí vizsgálatokat az illető váltótörvényszéknek megkeresésére megyékben az alispán, kerületekben a kapitány, sz. kir. városokban a tanács elnöke haladék nélkül végrehajtani kötelesek.
- h) Válto-hamisítás iránt folytatandó bünperekben a büntető hatóság megyék-

ben mindig a megyei törvényszéket illeti.

B) Az áruszerzési kötésekéről.

1. §. Minden oly adásvevési szerződés, mely valamely ingó vagyonnak jövődöbeli átadása feltétele mellett kötöttek, áruszerzési ügy tárgya.

2. §. Áruszerzési kötésben azokon felül, melyek minden írott szerződésben megkivánnatnak, ugmint: a szerződők neveinek aláírása, a kelet helye és ideje, következő kelékek szükségesek:

a) Hogy írásba foglaltassék, és nyilván áruszerzési kötésnek megneveztesék; bejegyzett kereskedők, gyárosok és közkereseti társaságok irányában azonban a hites alkusznak törvényszerű kötésbizonyítványa is ilyennek tekintetik.

b) Az áru megnevezése.

c) Annak pontosan meghatározott mennyisége.

d) Minősége.

e) Meghatározott ára.

f) Általadás és fizetés ideje és helye.

3. §. Ha az áruszerzési kötést a vevő szegi meg, tartozik:

1. Az eladónak a kötés nem teljesítéséből származott és bebizonyított minden kárát, mely alatt az árkülönbség is értetik, és költségét ugyan-ez uton megtéríteni.

2. Ha kötbér vagy biztosítási díj (Assicuranz-Prämie) volt kialkudva: e mellett az árkülönbséget megtérítését követelni nem lehet. A kötbér vagy biztosítási díj legmagasbja 100-tól tíznél feljebb nem rughat.

4. §. Ha pedig az áruszerzési kötést az eladó nem tartja meg: a vevő irányában ugyan-azon tartozásai lesznek, melyek az eladó javára az előző 3. §-ban foglaltatnak, — és ezeken felül ha pénz előlegeztetett az eladónak, azt, a pénz felvételétől számítandó hatos kamatjaival együtt, megtéríteni köteles.

5. §. Áruszerzési kötést a másik fél tudta és megegyezése nélkül másra ruházni nem lehet, ha csak szerződésileg más ki nem köttetett.

6. §. Az áruszerzési kötésekben eredett jogok, azon időtől, melyben a szerződés teljesítendő volt, számítandó két év alatt enyésznek el: a váltójogi elévülés iránt az 1840: 15: törv. cz. I. része 205, 206, 207, 208 és 209. §§-aiban foglalt rendeletek az áruszerzésekre is kiterjesztetvén.

7. §. Az áruszerzési kötésekben eredő

követelések a váltó-törvény II-dik része 18. §-a szerint is a váltó-törvénytörvényeszek által bíráltatnak meg.

8. §. Áruszerzési kötések az 1-ső rész 9-ik és 11-ik §-ai szerint váltóképesseggel nem bíró asszonyok, bármely vallásbeli papi személyek, bírhatási joggal felruházott szerzetek s azoknak főnökei is, a mennyiben terhes szerződéseket köztörvény szerint tehetnek, érvényesen köthetnek.

9. §. Ezen áruszerzési, valamint a II-ik rész 156. §-ban alapuló igényügyek is, ha szóbeli uton el nem végeztethetnének, a váltói rendes eljárás szerint írásban is elintéztethetnek.

VII. TÖRVENYCZIKK.

*Az 1840 : 22-dik törvényczikk némely szakasza-
inak bővítéséről illetőleg módosításáról.*

Az 1840 : 22-dik t. cz. következőkben bővítettik, s illetőleg módosítottatik :

1. §. A csődületi bíróságokról szóló 1. végéhez hozzáadatik :

„A tenger melléki kincstári kerületben a csődületi első bíróságot a fumei váltó és kereskedési törvénytörvényeszek, Torontál megyében ke-

kebelezett nagy-kikindai kerületben pedig a kerület tanácsa gyakorolandják."

2. §. Midőn a hitelezőknek összejövetelére biróiképen kitüzött csődületi határnapon a követeléseknek bejelentésére a 46-ik §-ban kiszabott három napnak lefolyása után, a csődületi bíróság tapasztalja: hogy a bejelentett követeléseknek öszvege 1000 frtot meg nem halad, a perüggyelöt is megjelent követelőket mindazokra nézve, mik az 1840: 22. t. cz. 62-ik egész 78-ik, valamint szinte 103-ik §§-ok szerint a feleknek kölcsönösen nyilatkozásaik által felvilágositandók, a törvény szine előtt, a nélkül: hogy az említett §§ ok-ban a periratoknak közlésére nézve kiszabott határnapokat megtartatni köteleztetnék, somás uton kihallgatja, s azután a bejelentett követeléseknek mind valósága mind osztályozása iránt nyomban ítéletet hoz; ebbeli eljárásáról mindazonáltal rendes jegyzőkönyvet vezetni, és egyébiránt magát az ilyen csőd-perekre nézve is mindenekben az 1840: 22. törv. cz. rendeleteihez alkalmazni köteles. Felebbvitel esetében a bíróság által vezetett jegyzőkönyv minden ahhoz tartozó irományokkal a hozott ítéletnek bővebb megvizsgálása végett, a váltó feltörvényszék eleibe terjesztendő.

3. §. A 81. §-nak b) pontja következőképen változtatik:

„b) A csődperben eljáró megyei törvényszékeknek tartására szükséges költségek ha a csődtömegnek értéke 1000 forintot meghalad, egészben a tömeg által viselendők. Ezer forintot meg nem haladó tömegtől mindazonáltal semmi díj nem jár, s a többi bíróságoknál e részben az eddig divatozó szokás fog továbbá is megtartatni.“

4. §. A 112. §. következőképen változtatik:

„A 81. §. a) b) c) pontjai alatt említett c. ö lületi költségek a csődületi öszves tömegből, a nélkül hogy a kielégítést nyert követelések között aránylag felosztathatnának, előlegesen kifizetendők.“

5. §. A hamissággal vagy vétkes gondatlansággal párosult bukásoknak kinyomozásáról s megfenyítéséről szóló 125. 126. 127. 128. 129. §§-ok következőképen változtatnak meg:

„125. §. A csődbíróság azon ítéletben, mely által a csőd megnyitását biróiképen megrendeli, s a hitelezőknek összehívására határidőt tűz ki, egyszersmind a bukottnak szorosán meghagyja: hogy bukásának okait a hitelezők összejövetelére kitűzött határnapig írásba foglalva, két példányban a csődbírónak beadja.

„126. §. Ha a bukott akkor midőn ellene a hitelezők csődületet kértek, a bíróság idézésére sem maga, sem képviselője által meg

nem jelent, vagy a bíróság ítéletének következtetésében akár értékbeli állapotját a 12. §. értelmében felfedezni, akár bukásának okait a 125. §. szerint előadni elmulasztotta, vagy végre a 128. §. szerint teendő birói vizsgálat alkalmával a bíróság meghagyására nem nyilatkozik vagy meg nem jelenik a bíróság a követeléseknek valósága felett a 74. §. szerint hozandó ítéletnek alkalmával tapasztalván: hogy a megítélt követeléseknek összege a tömeg értékét meghaladja, azonnal ítélet által kimondja: hogy a bukás hamissággal párosult.

„127. §. Midőn a bukott bukásának okai iránt írásbeli nyilatkozatát a 125. §-ban megszabott határnápig beadja, annak egyik példánya a perügylőnek, ugyanazon alkalommal midőn vele a követelőknek keresetlevelei a 65. §. szerint közöltetnek, oly meghagyással kiadatik: hogy iránta észrevételeit az említett 65. §. következtében meghatározandó határrnapra beadja. A perügylő által szinte két példányban beadandó észrevételek a bukottal a 69. s 70. §§-ok szerint kitüzendő határnapon adandó felelet végett közöltetnek, s a bukott által hasonlóképen két példányban beadott felelet a 73-ik §. értelmében a perügylőnek nyilatkozás végett ismét kiadatván, a bíróság azon alkalommal, midőn a bejelentett követeléseknek valóságáról ítéletet hoz, s tapasztalja, hogy a megítélt követeléseknek ösz-

vege a tömeg értékét meghaladja, egyszersmind az iránt is itél: vajjon a bukás hamissággal, s illetőleg vétkes gondatlansággal párosult-e, vagy nem?

„128. §. Mind a perügyelőnek, mind a hitelezőknek joguk van a bukott ellen mind a 126., mind a 127. §§-ok eseteiben a per folyta alatt akármikor szoros vizsgálatot kérni. Ezen vizsgálatot a csödbíróság megrendelvén, a bukottnak meghallgatásával, a kebeléből kiküldendők által, vagy az illető büntető hatóságnak közbenjöttével teljesített; ez alkalommal a bukottnak a csöd megnyitásakor lefoglalt kereskedési könyveit s levelezéseit a vizsgálatot tevők, a perügyelő s az illető kereskedői testület által, ha kívántatik, a bukottnak személyes jelenlétében átnézni, sőt a mennyiben szükséges, maga is átnézi, s az általa tapasztaltakat, valamint a beadott vizsgálatot is, bírói megfontolás alá veszi.“

A perügyelőn kívül a hitelezőknek is joguk van, mind a bukott által a bukás okai felől beadott nyilatkozatot, mind ugyanannak lefoglalt kereskedői könyveit s leveleit is megtekinteni s irántok észrevételeket tenni, s ezen észrevételek a bukottal a 127. §-ban körülírt módon nyilatkozás végett közöltetvén, szinte bírói tárgyalás alá veendőek.“

„A bíróság, midőn a csödot a fentebbi 126. 127. 128. §§-ok értelmében hamissággal

vagy vétkes gondatlansággal párosultnak ítélet által kimondja, az illető büntető hatóságot a bukott elleni büntetőpernek indítására, a tény mibenlétének felvilágosítására kívántató irományoknak átküldése mellett, nyomban felszólítja s egyszersmind elhatározza: hogy a bukott, váltókat jövődöre ki nem adhat, bejegyzett kereskedőnek nem tekintetik, s törvény előtt hitelességgel bíró kereskedői könyveket nem vezethet, s ezen ítélet ugyanazon módon, mint a hitelezők összehívására kitűzött határnappal történt, a magyar királyi helytartótanács útján országszerte is kihirdetteti.

„A csődületi bíróságnak a büntetőpernek elindítását rendelő ítéletétől főlebbvitelnek a 126. §. esetében nincs helye, a 127. §. esetében mindazonáltal ezen ítélet, a csődpertől különválva, a csődületi felebbviteli bíróságok eleibe mind a perügylő vagy hitelezők, mind a bukott által, a 96. §-ban körülírt módon birtokon belől felebbvitethetik.”

„129. §. A fenyítő bíróság, a csődbíróság megkeresésének következtében, a bukottat azonnal büntetőper alá vonni, s ha elszökéstől tartani lehet, azt haladék nélkül le is tartóztatni, hozandó ítéletét pedig megvizsgálás végett minden esetre a szokott felebbviteli bíróságok eleibe terjeszteni köteles.”

„Azon csődperekben, melyek a jelen törvényczikk 2. §-a szerint intéztetnek el, a 125.

126. és 129. §§-ok, sőt midőn akár a perügylő, akár a hitelezőknek valamelyike a bukottnak megfenyítését kívánják, a 127. és 128. §-ok rendeletei is szinte teljesítendőek.

VIII. TÖRVÉNYCZIKK.

A hétszemélyes táblának ezentul a husvétutáni törvényszakban is leendő összeüléséről, s a decretalis napok megszüntetéséről.

Az igazság gyorsabb kiszolgáltatásának eszközzésére határoztatik:

1. §. A hétszemélyes tábla ezentul a husvétutáni törvényszakban is összeülni és bírászkodni fog.

2. §. Azon decretális napokon, melyek már ünnepek lenni megszűntek, eddig tartatni szokott törvénykezési szünet, jövőre az ország minden bíróságaira nézve eltöröltetik, s ezen is ítéletek kihirdetethetnek, és végrehajthatnak.

IX. TÖRVÉNYCZIKK.

A közmunkák szabályozásáról.

1. §. Minden jobbággy, ki egy egész urbéri tellekkel bir, évenként 12 napot köteles szeke-revel s vonó marháival, a szerint a mint azokat

négyes vagy kettős fogattal közönségesen használni szokta, közmunkában tölteni.

2. §. Az egy egésznél nagyobb vagy kisebb telekkel bíró jobbágyok, tartozásukat aránylag teljesítendik.

3. §. Az urbéri házas zsellérek évenként 6, a házatlan zsellérek 3 gyalog napot szolgálandanak.

4. §. A majorsági földre telepített lakosok, és azon nem-nemesek, kik nemesi jószágot birnak, a közmunkát az urbéri házas s illetőleg házatlan zsellérekkel egyenlő arányban teljesítik.

5. §. Azon községekre, a melyben urbéri telkek nem léteznek, a megyék más hasonló terjedelmű urbéri községekhez aránylag fogják a közmunkában töltendő szekeres napoknak számát meghatározni, és ezen napszámok azután az egyes lakosok között birtok aránylag felosztandók.

6. §. A zsellérek az illetén községekben is a 3-dik §. rendelkezése szerint teendik szolgáltatásokat.

7. §. Azok, kik a fenálló törvények szerint eddig közmunkát nem tettek, azzal ezentul sem fognak tartozni, hanemha jelen törvény által arra világosan köteleztetnek.

8. §. A zsellérnök, akár özvegyek, akár hajadonok legyenek, ugy szinte azon zsellérek is, kik életöknek 18-dik évét még be nem

töltötték, vagy a 60-at már meghaladták, ha házoknál velök egy kenyéren élő s munkára alkalmas férfi családtag vagy szolga nincs, közmunkát adni nem tartoznak.

9. §. A sz. királyi s — XVI szepesi városokban valamint a tenger melléki kerületekben is, a közmunkákra nézve eddig divatozott gyakorlat jövődre is fenmarad.

10. §. Jász-kun s hajdu kerületekben:

- a) A birtokosok minden három holdnyi birtok után egy-egy szekeres napszámot kötelesek szolgálni.
- b) Tizenöt holdnál kevesebbet bírók a reájok eső egy-egy szekeres napszámot háromnapj kézi munkával váltathatják meg.
- c) Három holdnál kevesebbrel vagy semmi földbirtokkal nem bíró lakosok, ha házok van 6, — ha házok nincs 3 kézi napszámot tartoznak a 8. § értelmében teljesíteni.

11. §. Az 1827: 32. cikkelyben említett szabad lakosok, a közmunkát azon törvény cikkely értelmében, a fentebbi 1 s 2. §§-ban kitett arányban kötelesek teljesíteni.

12. §. Ingyen közmunkák ezentul csak következő célokra használtathatnak:

- a) Közgyűlési határozat által kijelölendő közlekedési utaknak s azok-

ban lévő hidaknak s töltéseknek készítésére, megigazitására s fentartására.

b) A megyei közigazgatás tekintetében szükséges közszolgálatokra.

c) Oly vízi szabályozásoknál és munkáknál, melyekről az alább következő 18. §. rendelkezik.

13. §. A katonai átteléseknel, s a katonaság számára kívántató természetnyeknek elszállítására szükséges fuvarokra nézve, a régi gyakorlat a törvénynek e részbeni további rendeletéig fenmarad.

14. §. A tiszti fuvarozások rovatához tartozó előfogatok, melyek alatt azonban egyedül csak a megyei közigazgatás tekintetéből szükséges előfogatok értethetnek, mindazok által, kik azokat eddig kiszolgáltatták, jövőre is a fuvarbérnek a házi pénztárból nyerendő tökéletes pótlása mellett teljesítendő.

15. §. A 13. s 14. §§-ban említett közmunkák az illetők által, a jelen törvényben kitett illetőségeken kívül lévén kiszolgáltatatandók, ezen illetőségekbe be nem számíttathatnak.

16. §. Töltések, átmetszések s más vízszabályozási munkák, az 1840: 10-dik törvényczikk rendelkezése szerint, azoknak költségén s azon arányban teljesítendő, a kiknek s a mind az ilyetén szabályozási munka hasznot hoz,

s e részben az 1836 : 36. 1840 : 10. törvény-czikk az 1807 : 17. törv. czikkelyhez képest akképen világosíttatnak fel, hogy az azokban említett közbirtokosok alatt, nem csak azon egy határbeli birtokosok, hanem mind azon bár több határbeli birtokosok értendők, kik a czélbavett vízi munkálatban birtokaikra nézve érdekelve vannak.

17. §. Ha a szabályozás által a víz árjaitól a közadó alapjához tartozó urbéri földtér mentetik meg, az illető községek azonban, a szabályozáshoz megkivántató és a 16. §. értelmében reájok haszon aránylag kivetendő munkákat rendes gazdálkodási foglalatosságaiknak hátramaradása nélkül önmaguk is elvégezhetik: segedelmökre közmunka nem rendeltethetik. Ellenben:

18. §. Ha az illető községek a 16. §. értelmében reájok haszon aránylag kivetendő munkákat, gazdasági foglalatosságaiknak hátramaradása nélkül meg nem győzik: a reájok esendő munkáknak azon része, melyet magok erejével meg nem győznek, közmunkával végrehajtandó.

19. §. Azon község, a melynek javára ilyen munkák tétetnek, ha különben gazdasági foglalkozásainak hátramaradása nélkül teheti, azon munkák helyett, melyeket a segítségre jött más helységbeli lakosok ily alkalommal az

ő javára tettek, más közmunkákat tartozik teljesíteni, a szomszéd helységbeli lakosoknak illetőségébe beszámítandókat.

20. §. Rendkívüli esetekben, a milyenek hófuvatok, vagy más elemi viszontagságok által megszakasztott közlekedéseknek megnyitása, tüzi veszély elhárítása, hidaknak, gátoknak s töltéseknek az áradó víz ellenébeni védlése, az érdeklett és szomszéd lakosok és birtokosok mindnyájan, polgári állapotjukra való tekintet és beszámítás nélkül, munkára alkalmas minden szekereikkel, marháikkal és cselédjeikkel, a szükséges munkát megtenni kötelesek.

21. §. A jelen törvényben meghatározott évenként illetőségen felül teendő közmunkára senki nem kényszeríttethetik, sem az év lefolyta alatt fel nem használt közmunkáknak pótlólagos teljesítésére nem köteleztethetik.

22. §. Az öt e törvény szerint illető közmunkát pénzzel senki meg nem válthatja, s megváltani nem kényszeríttethetik; de az általa védendő akár szekeres akár kézmunkának teljesítésére, maga helyett más alkalmas kézimunkást vagy szekerest kiki helyettesíthet.

23. §. Az idő, melyet a közmunkát teljesítő, jövetés menet eltölt, illetőségébe beszámítandó, s azért kötelesek a törvényhatóságok arra a lehetőségig felügyelni, hogy kiki az általa tel-

jesitendő közmunkák lakása helyéhez minél közelebb végezhesse.

24. §. Az, ki szekeres közmunkával tartozik, ha a közszükség úgy kívánja, vagy pedig járó márhaitól önhibáján kívül megfosztatott, egy-egy szekeres napszám helyett két gyalog napot köteles szolgálni.

25. §. Közmunkára kiki tulajdon költségén, s azon eszközökkel és szerszámokkal köteles kiállani, melyekkel tulajdon munkáit végezni szokta.

26. §. Különösen felügyelni kötelesek a hatóságok arra, hogy a közmunkák, a mennyire lehetséges, mindig sürgős mezei munkák idején kívül teljesíttessenek.

27. §. Évenként october hónapban mindazok, kik közmunkára a legközelebb következő november elején kezdendő számadási évben kötelesek lesznek, a reájok eső illetőségek szerint helységenként összeírándók.

28. §. Ezen összeírást a megyékben járásonként, közgyűlési határozat mellett kiküldendő egy táblabíró, szolgabíró s esküdt teljesítik, s november 1-ső napjáig az alispáni hivatalnak beadják.

29. §. Az alispán ezen összeírást a járásbeli szolgabírákkal, megyei számvevővel, és e végre közgyűlésileg kiküldendőekkel november közepeig megvizsgálván, azokkal s a megyei

mérnökökkel egyszersmind előleges tervezetet készít az iránt: hogy legközelebbi év lefolyása alatt minemű közmunkálatok legyenek teendők? s azok mindegyikének végrehajtására mennyi s jelesül mely helységbeli közmunkák fordítandók? — s ezen tervezetnek készítésében kellő tekintettel lesz arra: hogy a közbejöhethető előre nem látható rendkívüli közmunkák teljesítésére a napszámoknak bizonyos mennyisége járasonként mindig szabadon hagyassék.

30. §. A november vagy december hónapokban okvetetlen tartandó közgyűlés, az eleibe terjesztendő összeírást, s annak alapján készített előleges tervezetet megvizsgálván, s megállapítván, a végrehajtandóknak végrehajtása végett a megye illető alispánjának, a járásbeli s kerületi szolgabiráknak, uti biztosoknak, vagy felügyelőknek s megyei mérnököknek, egyszersmind pedig a járásbeli adószedőnek is kiadatja.

31. §. A helybenhagyott összeírást mindegyik helységnek — a mennyiben azt illeti — a szolgabíró kiadja, s a helység által összesen teljesítendő közmunkáknak számát a járásbeli adószedőnek közbejöttével a helységnek végett készítendő külön könyvecskéjébe beírja.

32. §. Mindennemű megyei közmunkálatok a megye által e végre megbizandó alispánnak fel-

ügyelése és kormányzása^o alatt foganatosittatnak, ki a kebelbeli lakosok által teljesítendő közmunkáknak rendes kezelésére is szorosan felügyelni köteles.

33. §. A végrehajtás iránti rendelkezés a szolgabíróét illeti.

34. §. A közmunkásokat az általok teljesített munkákról az uti biztos, vagy azon megyei más tisztviselő nyugtatja meg, ki az illető munkálatoknál közvetlen felvigyázásra kirendelve van, s ez kiadandó nyugtatványainak táblás jegyzékét, a szolgabírónak hetenként megküldeni tartozik.

35. §. A járásbeli adószedő minden hónapban azon alkalommal, midőn az adóbeli pénzet beszedi, az előtte előmutatandó nyugtatványok szerint, mindazon szekeres- vagy gyalog napszámokat, melyeket az illető helység a legközelebb lefolyt hónapban kiszolgáltattott, a helység könyvecskéjébe beírja.

36. §. Minden illetén alkalommal az adószedő az egész hónapnak lefolyása alatt mindegyik járásbeli helység által teljesített közmunkák számáról, az alispáni hivatalnak táblás jegyzékben nyomban jelentést teend.

37. §. A helység jegyzője, minden évnek kezdetén; a neki adandó összeírás szerint, mindegyik helybeli lakosnak adóbeli könyvecskéjébe beírja a közmunkáknak számát és minőségét,

melyeket az azon év lefolyta alatt teljesíteni tartozik, egyébiránt pedig ezen napszámoknak, kinek rendelkezésére? hová? s mikor lett kiszolgáltatásáról rendes számadást és jegyzőkönyvet vezetvén, minden hónapnak végével mindegyik adózónak könyvecskéjébe az általa ezen hónapnak folyamata alatt leszolgált napokat beírni tartozik.

38. §. Azon megyei választmány, mely a helységeknek adóbeli illetőségeikre nézve évenként számtételt tesz, a közmunkákról is évenként mindegyik helységre nézve ugyanezen alkalmal hasonló számtételt készítend.

39. §. Az illető szolgabíró az általa felhasznált közmunkákról évenként pontos számadást készít, s mutatványul az illető felügyelő tisztviselő által a 34. §. szerint hozzája beküldendő táblás jegyzékeket használandja.

40. §. Az illető szolgabírónak számadásait a megyei számvevőszék azon módon vizsgálja meg, mint az adóbeli számadások megvizsgálatni szoktak.

41. §. Rendkívül közbejövő közmunkák iránt ha halaszthatatlanok vagy kisebb tekintetűek, az illető szolgabíró rendelkezik, s e célra az előleges tervezetben e végett szabadon hagyott napszámokat fordítja; — azon esetben ellenben, ha az illető közmunkák nagyobb tekintetűek s halaszthatók, a végrehajtandóknak

miképeni teljesítése iránt az alispáni hivataltól utasítást kér, melynek köréhez tartozik az iránt is rendelkezni, hogy rendkívül közbejövő közmunkára fenhagyott napszámok felhasználva lévén, az illetén közmunkákra, mely helységeknek napszámai fordittassanak.

42. §. A szabad körületben a közmunkáknak összeírása s kezelése, az illető közhatóság s e végre megbizandó tisztviselők által azon módon fog teljesíttetni, mint a megyékre nézve az előző §§-ban megállapittatott.

43. §. A köztisztviselők a közmunkák végrehajtásában mindennemű eljárásaikért felelősek, s mind azon kárt, melyet akár rendelkezésük, akár mulasztásuk által a közönségnek, vagy egyes egyéneknek okoznak, teljesen pótolni tartoznak.

44. §. A királyi helytartótanácsnak felügyelésijoga a törvény értelmében fenmarad.

X. TÖRVÉNYCZIKK.

A folyó-homok által okoztató károk meggátlásáról rendelkező 1807: 20. törvényczikk módosításáról, s illetőleg bővítéséről.

Haszonvehető térek *folyó-homok* általi elborításának gátlására rendeltetik:

1. §. A folyó homoknak faültetvények vagy

más alkalmas módok általi elfojtása, az érdeklett birtokosok barátságos megyegyülésének útján nem eszközöltetvén, a következő §§-ban körülírt eljárás mellett közhatóság közbejöttével eszközölendő.

2. §. A homokfolyás elfojtására szükséges munkálatokhoz megkivántató mindennemű költségeket mindazon egy vagy több határbeli birtokosok, kiknek birtokai az elfojtandó homokos tértől elborittatnak, vagy elborítás veszedelmébe kerülhetnek, az ily veszélynek kitett birtokaiknak terjedelméhez, s. a tőlök eltávolítandó kárnak mennyiségéhez aránylag közösen viselni tartoznak.

3. §. A kárttevő homok elfojtása végett a 2. §. szerint érdeklett birtokosok közül, kiki az illető törvényhatósághoz folyamodhatik, oly esetekben mindazonáltal, midőn a folyó-homok által a kár közadó alapjához tartozó térekben, közlekedési vonalokon, vagy nyilvános köztudományra nevezetesebb kiterjedésben okoztatik; a kárttevő forrásoknak elfojtását az illető törvényhatóság a nélkül is, hogy e részben az érdeklett birtokosok részéről folyamodás tétetnék, elrendelheti.

4. §. A törvényhatóság a 3. §. értelmében benyújtandó folyamodás, vagy hozandó határozat következtében küldöttséget rendel, mely ha az előrebocsátandó vizsgálat útján tapasztalandja: hogy a folyamodásban kitett homok-

forrás azon birtokoson kívül, kinek tulajdonához tartozik, másnak is kárt okoz:

- a) Minden érdekelt feleknek, valamint szinte
- b) A mennyiben kívántatnék, részrehajlatlan szakértőknek is meghallgatásával;
- c) Az illető felek barátságos megegyeztetésének megpróbálása mellett: egy részről
- d) A homok elfojtásának módját s eszközeit, s ezek között különösen a végrehajtással megbizandó egy vagy több egyének kijelölését s az évenkénti szükséges költségeknek előleges felvetését magában foglaló kimerítő tervet; más részről pedig:
- e) A kulcsot dolgozza ki, mely szerint a megkívántató költségekben az illető birtokosok részt veendének; s mindezekről
- f) A kiküldő törvényhatóságnak jelentést teend.

5. §. A küldöttségnek véleményes jelentése az illető törvényhatóságoknak legközelebbi közgyűlésben vagy tanácsülésben vizsgálat alá vétetik, s a teendők terve közhatározat által megállapittatik, melynek végrehajtása előtt azonban a meg nem elégedő félnek szabadságában áll ügyét a magy. kir. helytartótanács-

hoz felebbvinni; a helytartótanács pedig arra 3 hónap alatt határozatát a törvényhatósághoz leküldeni tartozik.

6. §. Ha az érdeklett birtokosok a küldöttség által a szükséges költségeknek felosztására nézve megállapított kulcsban mindnyájan meg nem nyugodnának, a fenforgó kérdés az 1840: 13. t. czikkelyben körülírt módon alakítandó választott bíróság által lesz elítélendő, melynek határozata csak rendes per útján és birtokon kívül változtathatik meg.

7. §. A végrehajtással megbizandó egyének az illető birtokosoknak, a kerületi szolgabírónak, vagy kerületi s városi kapitánynak elnöklete alatt évenként tartandó gyülekezetében munkálataikról, bevételeikről s kiadásairól számot adni tartoznak, s ezen számadások a birtokosok gyülekezetében reájok nézve tett észrevételekkel együtt megvizsgálás végett a törvényhatóságnak évenként bemutatandók.

8. §. A közhatározat által megállapított terv végrehajtásának akadályozása az 1840: 10. t. cz. 6. §-ban kitett s az ott körülírt módon megítélendő büntetés alatt tilalmas; a megállapított terv szerint évenként megkívántató költségek pedig, a fizetni vonakodókon, a végrehajtással megbizott egyéneknek fölperessége alatt, az 1836: 20. s 1840: 11. t. cz. szerint szóbeli sommás per útján megveendők.

9. §. Midőn a kárt szenvedők mindnyájan ugyanazon egy határból birtokosok, a 4. §-ban említett küldöttség által teendőket a kerületi szolgabíró, s illetőleg kerületi vagy városi kapitány, az érdeklett felek bármelyikének megkeresésére, az illető törvényhatóságnak kiküldetését nem várva, azonnal teljesíteni tartozik:

10. §. Ha a folyó homok általi elborítás veszélyének kitétt térek több törvényhatóságok kebeléhez tartoznak, a 4. §. szerint eszközölködők az illető törvényhatóságok részéről a hely színére kiküldendő vegyes küldöttség által teljesítendő; s mind azok, melyek ezen küldöttség jelentésének folytában s azután is a megkezdendő munkálatok folyama alatt a jelen törvény értelmében a közhatóság által megrendelendő, az illető törvényhatóságok között folytatandó kölcsönös értekezés után fognak elintéztetni. — Az illető közbirtokosoknak mindazonáltal szabadságában állani fog a hozott határozatot, azon esetre is, ha az iránt az érdeklett törvényhatóságok magok között teljesen egyetérténnének, az 5. §. értelmében a helytartótanácschoz végrehajtás előtt felebbvinni.

11. §. Ha az illető törvényhatóságok a jelen törvény értelmében eszközölködőkre nézve egymás között meg nem egyeznének: a teendőknek elhatározása a kir. helytartótanácsot illeti, mely a fenforgó körülményeknek megvizsgá-

lása. a 4. §. értelmében teendőknek elinté-
zése, valamint a megkezdendő munkálatoknak
igazgatása százokra való felügyelés végett, a
körülményeknek fontossága ugy kívánván, az
illető törvényhatóságok vegyes bizottmányá-
val együtt munkálandó állandó biztosságot is
nevezhet ki.

XI. TÖRVÉNYCZIKK.

*Az országgyűlési szállások szabályozása és bérök
fizetése iránt.*

A) A jelen országgyűlést illetőleg:

1. §. Az országgyűlési szállásoknak ingyen
való kiszolgáltatása már ezen országgyűlés
alatt megszűnik, bizonyos kiszabott bér lévén
azokért fizetendő.

2. §. Azon szerződések, melyek országgyű-
lési szállások kibérlése iránt országgyűlési
tagok által kötettek, érvényeseknek tekintet-
nek, és a szerződő felek mind a bérmenyi-
ségre, mind egyéb feltételekre nézve magokat
azokhoz alkalmazandják.

3. §. Azon országgyűlési tagok pedig, kik
szerződés nélkül királyi főlovászmesteri utal-
ványnál fogva birják országgyűlési szállásai-
kat, azokért az itteni házbirtokosok által, a fő-

lovászmesteri hivatal felügyelése alatt, minden országgyűlési szállásra nézve külön megállapított árszabásban foglalt bért tartoznak fizetni.

4. §. A fizetés ideje az 1843. évi sz. György hava 24-től kezdve, azon évnegyed végéig terjed, melyben az országgyűlése berekesztetik:

5. §. Azokra nézve azonban, kik az országgyűlés kezdetével kapott országgyűlési szállásaikat később elhagyták, ezen először birt szállásokért a fizetés ideje az 1843. évi sz. György hava 24-étől kezdődik ugyan, de csak azon időig terjed, meddig azokat birták.

6. §. Ugy szinte azok is, kik szállásaikban ugyan nem laktak, de azok számukra lefoglalva voltak, a szállásbért szinte sz. György naptól kezdve, és addig tartoznak fizetni, míg a szállás számukra lefoglalva volt.

7. §. Azok pedig, kik országgyűlési szállásaikba az országgyűlésnek megnyitásától számítva, egy hónap után jöttek, ha azon szállás a 6. §. szerint számukra már előbb lefoglalva nem volt, csak azon időre fizetnek, mely alatt szállásaikat birták.

8. §. A szállásbér fizetésének elmulasztása vagy a szállásban netalán okozott kártétel esetében a szállást adó, azok s járulékaik iránti követelését, a helybeli megyei szóbeli bíróság előtt, az 1836: 20. t. cikkben megszabott sommás szóbeli per útján keresheti.

B) Jövedőre nézve.

9. §. Minden városnak, melynek kebelében országgyűlés tartatik, háztulajdonosai a törvényhozás további rendelkezései köteleztetnek, a szükséges országgyűlési szállások mennyiségéhez képest, házaik nagyságához aránylag azoknak egy részét, az országgyűlési tagok számára bizonyos meghatározott bér mellett általengedni; ezen része azonban a háznak, e végett a háztulajdonos által a 10. §. értelmében akár tulajdon házánál kijelölendő, akár általa, ha körülményei kívánnák, máshol — azonban úgy kényelem, mint használhatóság tekintetében hasonló helyen, kibérlendő $\frac{1}{4}$ -nél több nem lehet.

Ezen teher alól minden középületek, kolostorok, a helybeli lelkészek lakjai, katonai laktanyák és a közintézetek felmentve lesznek.

10. §. E végre a kir. főlovászmester az illető megyei és városi törvényhatóságok befolyásával minden országgyűlés előtt az országgyűlési tagok számára megkivántató szállásokat hitelesen összeírja, mindegyiknek bérét, idő és körülmények szerint meghatározza, úgy mindazonáltal, hogy az ugyanazon utcabeli rendes bérletű más hasonló szállások három utolsó évi közép árának felével szaporított sommájánál nagyobb ne legyen.

11. §. A szállás-adás kötelessége az ország

gyűlés megnyitása előtt egy héttel kezdődik és ha csak az országgyűlési tag által a szállás a 12. §-ban megállapított módon fel nem mondatik, az országgyűlés bezárása után, a fizetés idejéig tart; a szállásbér fizetésének ideje pedig azon évnegyed eleitől kezdve, melyben az országgyűlés megnyitott, azon évnegyed végeig terjed, melyben az országgyűlés berekesztetik.

12. §. Az országgyűlési szállásbér azok által fizettetik, kik a szállásokat lakják, vagy a kik számára azok lefoglaltattak, és pedig évnegyedenként előre. — A szállást adó által országgyűlése alatt a szállás fel nem mondható, ha pedig az országgyűlési tag akarja szállását változtatni, 3 hónappal előbb köteles azt felmondani, ez esetben a háztulajdonos a kir. főlovászmesternek jelentést tenni tartozik, és ha a bejelentés után egy 15 nap alatt a főlovászmester az iránt nem intézkedik, az illető szállás a háztulajdonos szabad rendelkezése alá esik.

13. §. Országgyűlési szállások csak az ezen §-ban megnevezett tagoknak, az itt meghatározott illetőség szerint fognak kiszolgáltatni, jelesen :

	Szoba	Konyha	Kamara	Pincze	Fa-kamara	Kocsira szin	Istálló lovak számára
a) Az ország nádora számára	50	6	10	3	6	12	40
b) Az országbirája s királyi személynök számára	20	2	2	1	2	4	8
c) Az országgyűlés minden egyéb tagjainak különbség nélkül	4	1	—	—	1	—	—
Az udvari személyzet, és a jelen nem lévők követői számára megkivántató szállások szerzése magán-alku útjára hagyatván.							

14. §. A főrendi tábla azon tagjai, kik fentebbi pontok szerint országgyűlési szállást nyerni kívánnak, tartoznak az iránt az országgyűlésnek megnyitása előtt 3 héttel a kir. főlovászmestert levél által értesíteni, ki által számukra az illető hatóság befolyása által szállás rendeltetvén, az attól járó bért, ha meg nem jelennek is, tartoznak fizetni. Ha pedig a kir. főlovászmestert a meghatározott időben nem értesitik, részökre országgyűlési szállás nem fog rendeltetni.

15. §. Az országgyűlési szállásbér fizetésének nem teljesítéséből, vagy a szállásokban okozott kártételekből eredő keresetek, járulékaikkal

együtt, a 8. §-ban megállapított bíróság előtt, sommás szóbeli per útján megvehetők.

16. §. Mindaz, ki az országgyűlési szállást, a kir. főlovászmesternek az illető helybeli hatóság befolyásával tett rendelete ellen letartóztatja, vagy az által, kit illet, nem engedi elfoglalni, mint ellenszegülő az illető helybeli hatóság eleibe idéztetvén, ellenszegüléseért, a netalán okozott kár és költségek megtérítésén felül rövid uton a bíraskodó hatóság pénztára javára esendő 200 forintnyi fizetésre büntettedik, és mind ezen ítélet, mind a rendelet, melynek ellene szegült, hatalomkarral is végrehajtatik.

17. §. Ezeken kívül a kir. főlovászmesternek törvényes hatósága és kötelességei az országgyűlési szállásokra nézve az illető helybeli hatóságok befolyása mellett, a fentebbi 10. §. értelmében, ugy szinte az országgyűlési testülethez tartozó tagok bántalmatlansága iránti törv. rendelkezések továbbá is fentartatnak.

XII. TÖRVÉNYCZIKK.

A mostani országgyűlés költségeinek szabad ajánláskép a nemesi rend általi viseléséről.

1. §. Valamint a két utóbbi országgyűlés alatt, ugy jelenleg is az országgyűlésnek különben a házi pénztárak által viselni szokott költségeit, minden ebből származtatandó következ-

tetések nélkül, szabad ajánlásképp egyedül a nemesi rend és azok, kiket a törvény azon nevezet alá foglalva ért, fogják viselni; ez alól azokat sem vévén ki, kik vagy magok személyesen, vagy mások által vannak ezen országgyűlésen-jelen, sőt még azokat sem, kik magok követségi tiszttel vannak felruházva.

2. §. A napdíjak mennyisége, s az országgyűlési költségek kivetése s beszédésére nézve az 1840: 45. t. cz. 2. 3. és 4. §§-ai a jelen esetben is megtartandók lesznek.

XIII. TÖRVÉNYCZIKK.

Hrabovszky-féle alapítvány iránti követelésnek kiczikkelyezéséről.

Miután néhai Hrabovszky Péter budetini várparancsnok által a bártfai evang. iskola és tanítók felsegélésére alapított s Bártfa szabad kir. város akkori tanácsának kezelésére bízott 6510 magyar forintok iránti követelés, mely az 1723: 70, 1729: 17, 1765: 13 és 1791: 26. törvényczikkek által fentartatott, a követelő bártfai evang. község és az említett sz. kir. város között az 1841-ik évi február 26-án Pesten történt egyességgel megszüntetett; s az alól Bártfa sz. kir. város az 1841. évi márczius 2-án királyi táblai ítélet által is örökre felmentetett: ezen végkép kielégített követelés a törvénykönyvből kiczikkelyeztetik.

B E F E J E Z É S .

Mi tehát kegyelmesen meghallgátván és kegyelmesen elfogadván említett hiveinknek, fennevezett Magyarországunk és a hozzá kapcsolt részek egyházi-főrendeinek, zászlósainak, országnagyainak s nemeseinek, az uraknak, úgy egyéb karok és rendeknek alázatos könyörgését és esedezését, mindazon felhivott; Nekünk fenérített módon benyújtott törvényczikkelyeket ezen levelünkbe szóról szóra beiktatni és beiratni rendeltük, s azokat, összesen s egyenként az azokban foglaltakat helyeseknek, kedveseknek és elfogadottaknak vallván, hozzájuk királyi megegyezésünket és jóváhagyásunkat adtuk, s azokat királyi hatalmunknál fogva elfogadtuk, helybenhegytük, helyeslettük és megerősítettük; biztosítván az előemlített hű karokat és rendeket a felől: hogy minden a fennbeiktatott törvényczikkelyekben foglaltakat, mind Minmagunk megtartjuk, mind pedig minden más hiveink által megtartatjuk, miként is azokat jelen Levelünk ereje s tanúsága szerint elfo-

gadjuk, helybenhegyjük, helyeseljük és megerősítjük. Kelt a Mi valóban kedvelt hívünk tekintetes és nagyságos székelyi gróf Majláth Antal, szent István apostoli királyi jeles rende nagykeresztese, kamarásunk, valóságos belső titkos tanácsosunk, magyarországi főasztalnok mesterünk, Zemplén vármegyei főispán, Magyarországon udvarunk, egyszersmind az említett sz. István apostoli király jeles rende kancellára kezei által, birodalmi fővárosunkban Bécsben, szent András hó tizenkettedik napján, az Urnak ezer nyolczszáz negyvennegyedik, magyar-, cseh- stb. országi uralkodásunknak pedig tizedik évében. Isten szent-egyházait főtisztelendő, tisztelendő és tisztelt atyák a Krisztusban: méltóságos Kopácsy József herczeg-primás esztergomi; felsőöri Pyrker János László egri főegyházak érsekei (az egyházilag egyesült kalocsai és bácsi érseki szék üres lévén); — fogaraszöldi örökös gróf Nádasdy Ferencz váczai; Bélik József szepesi; tusnádi Kovács Miklós erdélyi; Hám János szatmári; nagykeri Scitovszky János pécsi; palugyai és bodafalvi Palugyay Imre nyitrai; barlabasseveczi Ossegovich Imre zengi és modrusi vagyis korbáviai; Smicsiklász Gábor körösi egyesült görög szertartásu; krivinai Lonovics József csanádi; Kukovicz József bosznai vagyis diakovári és szerémi; szalai báró Barkóczy László székesfejérvári; Po-

povics Vazul munkácsi egyesült görög szer-
tartásu; váraljai Haulik György zágrábi;
Sztankovits János győri; ocskai Ocskay An-
tal kassai; vásonkői gróf Zichy Domokos
veszprémi; Erdélyi Vazul nagyvárady, és
Gaganecz József eperjesi egyesült görög; bez-
dedi és kisbákei báró Bémer László nagyvá-
radi deák szertartásu; Balassa Gábor szom-
bathelyi; kisaponyi Bartakovics Béla rosnyai;
dezseri Rudnyánszky József beszterczei;
Schrott József egyházilag egyesült nádorfe-
jérvári és szendrői, és Miskolczy Márton tin-
nini felszentelt; Rajner Károly vovadrai; ná-
dasi Tersztyánszky Imre fárai; Habel Ferencz
dulmi; Matizovich János rosoni; Seiler György
bosoni; Karner Antal báciai; Sággy Mihály
novi; csebi Pogány Béla driveszti; Külley
János prisztini egyházak választott püspökei
szerencsésen kormányozván; — Többször em-
litett Magyarországunk főispánságait és tiszt-
ségeit pedig — fens. József ausztriai főher-
czeg ur Magyarországunk nádorispánja és ki-
rályi helytartónk; továbbá tekintetes és
nagyságos székhelyi Majláth György ország-
biránk; hallerkői gróf Haller Ferencz Hor-
váth-, Dalmát- és Tótországaink bánja; bu-
zini gróf Keglevich Gábor tárnok; fogaras-
földi örökös gróf Nádasdy Mihály főkamárás;
revisnyei gróf Reviczky Ádám főudvari; vá-
sonkői gróf Zichy Ferencz főajtónálló; német-

ujvári örökös gróf Batthyány Imre főlovász;
 elébb említett székhelyi gróf Majláth Antal
 főasztalnok; buzini gróf Keglevich János fő-
 pohárnok-mestereink; hajnácskői gróf Vécsei
 Ágoston magyar nemes testörző seregünk
 kapitánya; erdődi gróf Pálffy Károly pozsonyi
 gróf és más többek számosan viselvén.

Ferdinand, s. k.

(P. H.)

Gróf Majláth Antal s. k.

Szögyény László s. k.

TÁRGYMUTATÓ.

Előbeszéd	7
Az ország sz. koronája öreinek megválasztásairól	9
A magyar nyelv és nemzetiségről	10
A vallás dolgában	13
A nemesi javak birhatásának nem-nemesekre kiterjesztéséről	16
A nem-nemeseknek is minden közhivatalokra lehető alkalmazásáról	16
Az 1840: 15. törv. cikkben foglalt váltó törvénykönyv némely szakaszainak világosításáról s illetőleg módosításáról	17
Az 1840: 22. törvénycikk némely szakaszainak bővítéséről s illetőleg módosításáról.	32
A hétszemélyes táblának ezentúl a husvétutáni törvényszakban is leendő összeüléséről s a decretalis napok megszüntetéséről	38
A közmunkák szabályozásáról	38
A folyó-homok által okoztató károk meggátlásáról rendelkező 1807: 20. törvénycikk módosításáról s illetőleg bővítéséről	48
Az országgyűlési szállások szabályozása és bérök fizetése iránt	53
A mostani országgyűlés költségeinek szabad ajánluskép a nemesi rend általi viseléséről	58
Hrabowszky-féle alapítvány iránti követelésnek kicizikelyezéséről	59
Befejezés	60